

ศึกษาคูณลักษณะความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในสถานศึกษา

กลุ่มโบสถ์พระยาแสงทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3

นันทพร สุขจันทร์*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ Survey Research โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคูณลักษณะความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในสถานศึกษา กลุ่มโบสถ์พระยาแสงทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3 และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารต่อคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในสถานศึกษา กลุ่มพระยาแสงทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามเพศ และประเภทการทำงาน ประชากรและกลุ่มตัวอย่างคือ ครูและผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนกลุ่ม โบสถ์พระยาแสงทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจำนวน 103 คน ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .940 ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในสถานศึกษา กลุ่มโบสถ์พระยาแสงทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มี 3 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด และมี 1 ด้านอยู่ในระดับมาก 2) ครูและผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในสถานศึกษา กลุ่มโบสถ์พระยาแสงทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยภาพรวมแตกต่างกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 3) ครูและผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีประสบการณ์สอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในสถานศึกษา กลุ่มโบสถ์พระยาแสงทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยภาพรวมแตกต่างกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

คำสำคัญ

ความคิดเห็น ครู ผู้บริหารสถานศึกษา คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ

ธีระ รุญเจริญ (2544 ข,หน้า 84) ได้สรุปลักษณะเด่นในการบริหารตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ไว้ดังนี้ คือ เป็นการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยให้ทุกองค์กรมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของนักเรียน เน้นการบริหารการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยี ผู้บริหารต้องเป็นผู้บริหารมืออาชีพ มีวิสัยทัศน์เป็นผู้นำมีมนุษยสัมพันธ์ เน้น

คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ต้องมีการตรวจสอบและประเมินตามมาตรฐาน ใช้การกระจายอำนาจในการบริหาร ภาระหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ หรือศักยภาพในการปฏิบัติของผู้บริหารการศึกษามืออาชีพเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จในการบริหารและการจัดการศึกษาตามแนวทางและหลักการที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งผู้บริหารที่จะเป็นผู้บริหารมืออาชีพควรมีคุณลักษณะ 6 ด้าน คือ การเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม การเป็นผู้นำด้านการจัดระบบ การเป็นผู้นำด้านวิชาการ การเป็นผู้นำด้านการบริหารจัดการ การเป็นผู้นำด้านสังคมและชุมชน และการเป็นผู้นำการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร การศึกษา ของประเทศไทย ได้มีการพัฒนาการมาโดยลำดับ (สุรางค์ เบญจศรี, 2547: บทคัดย่อ)

ผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา กลุ่มโบสถ์พระยาแสงทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 มีความสำคัญต่อการบริหารในสถานศึกษาเพราะเป็นผู้บริหารทั้งในด้านการบริหารงานทั่วไป การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคลและการบริหารงบประมาณในสถานศึกษา จำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีความรอบรู้ในงานบริหารด้านต่างๆ ดังกล่าว เป็นนักคิด นักวางแผนที่จะทำให้งานบริหารได้อย่างราบรื่น ความราบรื่นจึงจัดว่าเป็นตัวแปรที่สำคัญในการพิจารณาความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ ความราบรื่นมีความหมายรวมไปถึงคุณภาพที่สร้างความพึงพอใจให้แก่องค์กร อันเกิดจากการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะมุ่งศึกษาคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในสถานศึกษา กลุ่มโบสถ์พระยาแสงทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ใน 4 ด้านคือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารกิจการนักเรียน เพื่อจะได้นำผลการศึกษาเป็นข้อมูลพื้นฐานและเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการปรับปรุงพัฒนาตนเองให้สมกับเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อคุณลักษณะความเป็นผู้บริหาร

สถานศึกษามืออาชีพในสถานศึกษา กลุ่มโบสถ์พระยาแสงทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อคุณลักษณะความเป็นผู้บริหาร

สถานศึกษามืออาชีพในสถานศึกษา กลุ่มโบสถ์พระยาแสงทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ครูและผู้บริหารในโรงเรียนกลุ่ม โบสถ์พระยาแสงทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวน 12 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 138 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูและผู้บริหารในโรงเรียนกลุ่ม โบสถ์พระยาแสงทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำนวน 12 โรงเรียน ประจำปีการศึกษา 2559 กำหนดขนาดกลุ่ม ตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของเรซีและมอร์แกน (อ้างถึงใน ภาวีกา ธาราศิริสุทธิ และศิริพงษ์เสถียร, 2556, หน้า 132) ได้กลุ่มตัวอย่าง 103 คน โดยการสุ่มแบบชั้นภูมิ

2. เนื้อหาที่ใช้ในงานวิจัย คือความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษา กลุ่มโบสถ์พระยาแสงทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ใน 4 ด้านดังนี้การบริหารวิชาการการบริหารงานงบประมาณการบริหารงานบุคคลการบริหารงานกิจการนักเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ศึกษาคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในสถานศึกษา กลุ่มโบสถ์พระยาแสงทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ครูและผู้บริหารในโรงเรียนกลุ่มโบสถ์พระยาแสงทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวน 12 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 138 คนกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูและผู้บริหารในโรงเรียนกลุ่มโบสถ์พระยาแสงทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวน 12 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 103 คน คัดเลือกโดยการสุ่มแบบชั้นภูมิโดยการเทียบสัดส่วน และดำเนินการสุ่มอย่างง่ายเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูและผู้บริหารต่อคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในสถานศึกษา กลุ่มโบสถ์พระยาแสงทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 แบ่งเป็น 4 ด้าน จำนวน 40 ข้อด้านการบริหารวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านงานบริหารกิจการนักเรียน รวมไปถึงข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและ

วัตถุประสงค์โดยผู้เชี่ยวชาญ ค่าดัชนีสูงกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ หากค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และหาความเชื่อมั่นเท่ากับ .940 ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขออนุญาตแจกแบบสอบถามไปยังสถานศึกษา 12 แห่งในกลุ่มโรงเรียนโบสถ์พระยาแสงทอง จำนวน 127 ฉบับ ระหว่างวันที่ 10 เมษายน – 20 เมษายน 2560 และนัดวันรับคืน คิดเป็นร้อยละ 100 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standtard Deviation) และทำการทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่า (t-test) กับตัวแปรเพศ และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way Analysis of Variance) กับตัวแปรประสบการณ์ในการสอน

ผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อคุณลักษณะความเป็นผู้บริหาร

สถานศึกษามีอาชีพในสถานศึกษา กลุ่มโบสถ์พระยาแสงทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดมี 3 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุดโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการบริหารงบประมาณ ($\bar{X} = 4.90$) ด้านบริหารวิชาการ ($\bar{X} = 4.70$) ด้านบริหารกิจการนักเรียน ($\bar{X} = 4.70$) และมี 1 ด้านอยู่ในระดับมาก ดังนี้ ด้านการบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 4.20$)

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของ ครูและผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีเพศ

แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในสถานศึกษา กลุ่มโบสถ์พระยาแสงทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 3 โดยภาพรวมแตกต่างกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของ ครูและผู้บริหารสถานศึกษา ที่มี

ประสบการณ์สอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในสถานศึกษา กลุ่มโบสถ์พระยาแสงทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 3 โดยภาพรวมแตกต่างกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

การอภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัย เรื่องศึกษาคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในสถานศึกษา กลุ่มโบสถ์พระยาแสงทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3 พบประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูและผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อคุณลักษณะความเป็น

ผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพใน กลุ่มโบสถ์พระยาแสงทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มี 3 ด้านอยู่ใน ระดับมากที่สุดโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการบริหารงบประมาณรองลงมาคือ ด้าน บริหารวิชาการ และด้านบริหารกิจการนักเรียน ลำดับสุดท้ายอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ด้านการบริหารงานบุคคล ทั้งนี้เนื่องจาก สถานศึกษาในกลุ่มโบสถ์พระยาแสงทองมีครูและผู้บริหารสถานศึกษาที่มีเพศและ ประสบการณ์ที่แตกต่างกันโดยเฉพาะผู้บริหารด้านการบริหารวิชาการ มีการบูรณาการหลักสูตรให้ สอดคล้องกับชุมชน ท้องถิ่น และส่งเสริมให้ครูนำหลักสูตรไปใช้อย่างได้ผลดีให้คำปรึกษาแนะนำ และ สร้างพลังความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้สนับสนุนให้ครูมีส่วนร่วมในการ กำหนดเป้าหมายของการนิเทศการเรียนการสอนส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการใช้สื่อเทคโนโลยีในการ จัดการเรียนการสอนสนับสนุน โครงการใหม่ๆที่เกี่ยวกับการประชุม อบรม สัมมนา หรือบรรยายทางวิชาการ และยังเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานสถานศึกษา กระตุ้นให้ครูและบุคลากรตระหนักให้ เห็นความสำคัญของการใช้งบประมาณให้เกิดประสิทธิภาพ ในด้านการบริหารงบประมาณมีการจัดสรร บุคลากรให้รับผิดชอบเกี่ยวกับงานงบประมาณอย่างต่อเนื่องและมีข้อมูลพร้อมอยู่เสมอจัดสรรงบประมาณ แต่ละงานอย่างคุ้มค่าตามสภาพความต้องการที่จำเป็น ในด้านการบริหารงานบุคคล มีการจัดสรรงบประมาณ แต่ละงานอย่างคุ้มค่าตามสภาพความต้องการที่จำเป็น จัดให้มีการประเมินศักยภาพครูเป็นระยะๆอย่าง ต่อเนื่อง และในด้านการบริหารกิจการนักเรียน มีการส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนเข้าใจบทบาทหน้าที่ของ การเป็นคนไทย และเข้าใจในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และมีการประสานงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดกับหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องสมชาย เทพ แสง (2543, หน้า 20-23) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ ว่าเป็นกัปตันที่ชำนาญทางที่นำไปสู่ จุดมุ่งหมายและนำไปสู่ความสำเร็จตามนโยบายที่กำหนดไว้ ผู้บริหารต้องมีลักษณะที่ดี หลักการสำคัญใน การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยภาพรวมงานบริหารจะต้องทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจใน การปฏิบัติงานอย่างพึงพอใจของสมาชิก และงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ภายใต้วงเวลา และงบประมาณที่ จำกัด ถ้าสามารถทำได้ถือว่าเยี่ยม แต่อย่างไรก็ตามความเป็นผู้บริหารที่เก่งดี มีคนชื่นชอบศรัทธานั้น บางครั้งขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ด้วยที่เรียกว่า “สถานการณ์สร้างวีรบุรุษ” สุรศักดิ์ ปาเฮ (2543, หน้า 72 – 73) กล่าวถึงความเป็นนักบริหารมืออาชีพ สามารถจำแนกได้ดังนี้มีความพร้อมทางด้าน ข้อมูลสารสนเทศ (command of basic factor) นักบริหารต้องรู้ความเคลื่อนไหวที่เกิดขึ้นทั้งภายในและ ภายนอกองค์กร โดยมีข้อมูลและสารสนเทศช่วยในการดำเนินการและบริหารงานให้บังเกิดประสิทธิภาพ สูงสุดมีความรู้ทางวิชาชีพ (relevant professional knowledge) เป็นความรู้ที่รวมถึงทางเทคนิค เช่น เทคโนโลยีสารสนเทศ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง มีความรู้ทางการบริหาร เช่น หลักการทฤษฎีการบริหารจัดการ

การวางแผน การจัดองค์กร หลักสูตรการสอน การวัดผลและประเมินผลเป็นต้นนักบริหารมืออาชีพต้อง มีความรู้เท่าทันในสถานการณ์ (continuing sensitivity to events) สามารถปรับตัวและสนองตอบได้ฉับไวและต่อเนื่องกับสถานการณ์รอบด้าน และสามารถดำเนินบทบาทได้อย่างเหมาะสม รวดเร็ว และเข้าใจความรู้สึกของคนรอบข้างมีทักษะในการเข้าสังคม (social skills and abilities) โดยการพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ เช่น การสื่อสาร การกระจายอำนาจ การเจรจาต่อรอง การมอบหมายงาน การสมาคม การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีให้เกิดขึ้นทั้งภายในและนอกองค์กรมีทักษะในการวิเคราะห์ปัญหา แก้ปัญหา และตัดสินใจ (analytical, problem solving, decision making skill) อาศัยหลักตรรกศาสตร์การใช้เหตุผลและวิจารณ์ญาณเข้าช่วยเพื่อรักษาสมดุลให้เกิดในองค์การการควบคุมอารมณ์ (emotional resilience) นักบริหารต้องมีจิตใจที่เข้มแข็ง มั่นคงในอารมณ์ ไม่หวั่นไหวง่าย จะต้องรู้จักควบคุมอารมณ์ ความรู้สึก มีจิตระลึกลึกซึ้งและแสดงออกได้อย่างเหมาะสมมีพฤติกรรมกล้าเสี่ยง (proactivity inclination to respond purposefully to events)นักบริหารต้องมองงานได้อย่างชัดเจน รู้ระบบการทำงานอย่างดี รู้ภารกิจหน้าที่ความรับผิดชอบทั้งตนเองและสมาชิกในองค์การ และรู้รับผิชอบอย่างสม่ำเสมอ คำนึงถึงผลประโยชน์ระยะยาวและเป้าหมายโดยรวมมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (creativity) ริเริ่มโครงการใหม่ ๆ และทำให้สำเร็จ เป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด เป็นวิธีการที่เกิดการยอมรับว่าเป็นแนวคิดที่ดีมีความละเอียดรอบคอบ และยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสมมีความไวต่อบุคคลอื่น (mental agility) เกี่ยวข้องกับระดับสติปัญญา สามารถค้นหาทางเลือกได้หลากหลาย เพื่อการแก้ปัญหา รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา ให้เกียรติ และสนใจในความรู้สึกของคนอื่น และ นักบริหารมืออาชีพต้อง มีความใฝ่รู้และฝึกฝนการเรียนรู้ (balanced learning habits and skills) ต้องรู้ว่าอะไรและต้องรู้ให้จริง ต้องคิดเป็น และบูรณาการความรู้ได้ ประยุกต์ใช้ได้ สามารถสร้าง ทฤษฎีหรือกฎเกณฑ์ได้จากการปฏิบัติงาน สามารถพัฒนางานวิชาการและรูปแบบวิธีการจากทฤษฎีได้ จึงส่งผลให้ความคิดเห็นของครูและผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในสถานศึกษา กลุ่มโบสถ์พระยาแสงทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3 โดยภาพรวมแตกต่างกันอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายได้ดังนี้

1.1 ด้านการบริหารวิชาการความคิดเห็นของครูและผู้บริหารสถานศึกษา

ที่มีต่อคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพใน กลุ่มโบสถ์พระยาแสงทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3 ด้านการบริหารวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจาก ครูและผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโบสถ์พระยาแสงทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3 มีการกำกับติดตามผลการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มโบสถ์พระยาแสงทอง ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดหาและผลิตสื่อสนับสนุนให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายของการนิเทศการเรียนการสอนตามที่ ภาดา ผูกสุวรรณ (2553, หน้า17) ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการหมายถึงการบริหารสถานศึกษาโดยมีการจัด

กิจกรรมการเรียนการสอน โดยมีการพัฒนาการเรียนการสอนในด้านต่างๆ ให้ได้ผลดี บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน ให้นักเรียนมีความประพฤติดี มีลักษณะนิสัยที่ดีสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพร ทาทราย (2552, หน้า 13) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการว่าเป็นงานที่สำคัญมีขอบเขตกว้างขวาง ครอบคลุมกิจกรรมตามหลักสูตรและกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตรเป็นหัวใจและงานหลักที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องดำเนินการจัดโปรแกรมการเรียนการสอนและทำกิจกรรมทุกชนิดเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนของนักเรียนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพที่ดี รวมทั้งการวัดผลประเมินผลด้วย ซึ่งความหมายของงานวิชาการ หมายถึงการจัดประสบการณ์ทุกชนิดภายในโรงเรียน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ให้นักเรียนมีความประพฤติดีมีลักษณะนิสัยที่ดี อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ผลงานวิจัยของ 5 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่ โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด

1.2 ด้านการบริหารงบประมาณ ความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร

สถานศึกษาที่มีต่อคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพใน กลุ่มโบสถ์พระยาแสงทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานุริรัมย์เขต 3 ด้านการบริหารงบประมาณโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจาก ครูและผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโบสถ์พระยาแสงทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานุริรัมย์ เขต 3 มีการวางแผนการดำเนินงาน รักษาระดับและซ่อมแซมอุปกรณ์ ตลอดจนอาคาร สถานที่ต่างๆ ในบริเวณโรงเรียนให้ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพอยู่เสมอ มีการกระตุ้นให้ครูและบุคลากรตระหนักให้เห็นความสำคัญของการใช้งบประมาณให้เกิดประสิทธิภาพและมีการเสนองบประมาณเป็นไปด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์และจรินทร์ เทศวานิช (อ้างถึงในเดช ดอนจันทร์โคตร, 2550, หน้า 8) กล่าวถึงความสำคัญของงบประมาณไว้ว่า เป็นเครื่องมือในการบริหารงานและเป็นแผนงานการเงินที่มีการกำหนดรายรับและรายจ่ายของงานโครงการต่างๆ ไว้ล่วงหน้าจึงทำให้ผู้บริหารใช้งบประมาณเป็นเครื่องมือในการควบคุมนโยบายของหน่วยงานในการดำเนินงานตามแผนงานและโครงการต่างๆ ของหน่วยงานเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบการปฏิบัติงานว่าได้ดำเนินการตามแผนที่ตั้งไว้หรือไม่ ซึ่งเป็นการวัดความสามารถของผู้บริหารไปพร้อมกันด้วยสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตติกรณ์ สุขดี (2551, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่าการปฏิบัติงานในการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนตามขอบข่ายงานด้านงบประมาณ ได้แก่ ด้านการจัดทำ และเสนอของบประมาณด้านการจัดสรรงบประมาณ ด้านการตรวจสอบติดตามประเมินผล การรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ด้านการบริหารการเงิน ด้านการบริหารบัญชี และด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ มีสภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในระดับมากทุกด้าน โดยพบว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการบริหารงานตามหลักธรร

มาภิบาลในระดับมากทุกด้าน โดยพบว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการบริหารงานตามหลักคุณธรรม หลักนิติธรรม และหลักความโปร่งใสมากกว่าหลักอื่นๆ สภาพปัญหาสำคัญที่พบได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับความล่าช้า ความไม่พึงพอใจในการจัดสรรงบประมาณ ปัญหาการบริหารงบประมาณ ไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของโรงเรียน ปัญหาเกี่ยวกับความคุ้มค่าและการใช้จ่ายงบประมาณ ปัญหาด้านการขาดความพร้อมในการระดมทรัพยากรและปัญหาด้าน การติดตาม การตรวจสอบและประเมินผลการบริหารงบประมาณ สำหรับข้อเสนอแนะสำคัญได้แก่ ควรมีการบริหารงบประมาณให้สอดคล้องกับสภาพของโรงเรียน การใช้จ่ายงบประมาณควรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและคุณค่ามีกระบวนการตรวจสอบ ประเมินผลอย่างต่อเนื่องและรัฐควรสนับสนุนส่งเสริมให้มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ ความสามารถเฉพาะมา ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนเกิดประสิทธิภาพให้มากที่สุด

1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล ความคิดเห็นของครูและผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อคุณลักษณะ ความเป็นผู้บริหารสถานศึกษาเมื่ออาชีพใน กลุ่มโบสถ์พระยาแสงทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานูริรัมย์ เขต 3 ด้านการบริหารงบประมาณโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ครู และผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโบสถ์พระยาแสงทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานูริรัมย์ เขต 3 มีการวางแผนการดำเนินงาน รักษาคูและซ่อมแซมอุปกรณ์ ตลอดจนอาคาร สถานที่ต่างๆในบริเวณ โรงเรียนให้ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพอยู่เสมอ มีการกระตุ้นให้ครูและบุคลากรตระหนักให้เห็น ความสำคัญของการใช้งบประมาณให้เกิดประสิทธิภาพ และท่านมีการเสนองบประมาณเป็นไปด้วยความ โปร่งใส ตรวจสอบได้ ดังที่ ฤกษ์ชัย ใจคำปัน (2549, หน้า 12) ได้สรุปว่า ขอบข่ายการบริหารงานบุคลากร มี องค์ประกอบคือการวางแผนอัตรากำลัง การกำหนดตำแหน่ง บรรจุและการแต่งตั้ง การพัฒนา ประสิทธิภาพ การปฏิบัติราชการ การรักษาวินัย การดำเนินการวินัย การออกจากราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์อัน จะเป็นแนวทางในการบริหารงานบุคลากรเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและบรรลุตาม เป้าหมายขององค์กร สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระเส็ง ปกสุโร (วงษ์พันธุ์เสื่อ) (2555,บทคัดย่อ)ได้ทำ การวิจัยเรื่องการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานูริรัมย์เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้งด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการและด้านวินัยและการ รักษาวินัยด้านการออกจากราชการอยู่ในระดับมาก1) เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับ การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์สอน แตก ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการ บริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตาม อายุตำแหน่งและขนาดโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยครูในโรงเรียนขนาดใหญ่มีความเห็นมากกว่าครูในโรงเรียนขนาดกลาง

1.4 ด้านการบริหารกิจการนักเรียน ความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร

สถานศึกษาที่มีต่อคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพใน กลุ่มโบสถ์พระยาแสงทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3 ด้านการบริหารงานบุคคลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ครูและผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโบสถ์พระยาแสงทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 สรรหาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพเข้ามาปฏิบัติงานมีการส่งเสริมให้บุคลากรเข้าร่วมอบรมสัมมนาตามโครงการต่างๆ และสามารถให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อความก้าวหน้าในอาชีพของผู้ร่วมงาน จักรี โพธิ์สำนึก (2550, หน้า 47) การคัดกรองนักเรียนนั้นต้องใช้เครื่องมือที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐานที่มีประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมเพื่อคัดกรองนักเรียนอีกทั้งการดูแลช่วยเหลือนักเรียนต้องทำอย่างเป็นระบบโดยการศึกษารวบรวมข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนเป็นรายบุคคลต้องมีเครื่องมือในการเก็บข้อมูล การนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันและเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ หลังจากนั้นก็ต้องนำข้อมูลไปวิเคราะห์คัดกรองเพื่อนำผลไปช่วยเหลือนักเรียนต่อไป ถ้าครูไม่มีข้อมูลหรือเครื่องมือที่ได้มาตรฐานชัดเจนก็จะทำให้เกิดปัญหาในการแบ่งกลุ่มนักเรียน ซึ่งอาจทำให้ข้อมูลที่นำมาคัดกรองไม่เป็นไปตามความจริงหรือไม่ครบถ้วนทุกด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนันท์ พอดิ (2550, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องสภาพการบริหารกิจการนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อการการบริหารงานกิจการนักเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารสถานศึกษาที่มีเพศต่างกัน

มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในสถานศึกษา กลุ่มโบสถ์พระยาแสงทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยภาพรวมแตกต่างกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 ทั้งนี้เนื่องจาก ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความอิสระทางความคิด และได้รับการปฏิบัติอย่างเสมอภาค ทั้งยังมีความเท่าเทียมกันทางเพศ ไม่มีการแบ่งระดับหรือความสำคัญระหว่างเพศชายและหญิงแต่คำนึงถึงความรู้ความสามารถเป็นสำคัญ ยอมรับฟังความคิดเห็นของกันและกัน ทั้งในด้านการบริหารวิชาการ งานบริหารงบประมาณ งานบริหารงานบุคคลและงานบริหารกิจการนักเรียน ดังจะเห็นได้ว่าการสนับสนุนโครงการใหม่ๆ ที่เกี่ยวกับการประชุม อบรม สัมมนาหรือทางวิชาการ ส่งเสริมให้ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งการส่งเสริมสนับสนุนให้โรงเรียนและชุมชนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในสถานศึกษา กลุ่มโบสถ์พระยาแสงทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยภาพรวมแตกต่างกันและเมื่อ

พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 ทั้งนี้เนื่องมาจากปัจจัยหลายอย่าง ภาระงานที่ได้รับ ตำแหน่งหน้าและบทบาทในการทำงานของครูและผู้บริหารสถานศึกษาจึงทำให้ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่มีต่อผู้บริหารมีอาชีพ แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยครั้งต่อไป

1. ด้านบริหารงานวิชาการ คุณลักษณะของผู้บริหารมีอาชีพควรมีความคิดสร้างสรรค์ เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมี โอกาสได้นำเสนอความคิด พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้อย่างกว้างขวาง
2. ด้านงานบริหารงานบุคคล คุณลักษณะของผู้บริหารมีอาชีพควรส่งเสริมให้ครูและบุคลากรได้มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อให้องค์กรเป็นเสมือนองค์กรแห่งการเรียนรู้

เอกสารอ้างอิง

- ชนาภพรเกิดประกอบ. (2552). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารมีอาชีพกับคุณภาพงานวิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- ทรงสวัสดิ์ แสงมณี (2553:59) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามความต้องการของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางขุนเทียน.
- นิตยาทองไทย(2556)คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอาชีพตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท สิงห์บุรี และอ่างทอง, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ประวิตร โหรา (2551:143-145) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารหญิงตามทัศนะของบุคลากรมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
- พรพิมลนิมพันธ์(2550) คุณลักษณะของผู้บริหารมีอาชีพตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏราชบุรี
- เพิ่มศักดิ์ เพิ่มประยูร (2552:65-66).คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี
- วิรัตน์ สายหยุด (2549:บทคัดย่อ)คุณลักษณะของผู้บริหารมีอาชีพของผู้บริหาร โรงเรียน

ประถมศึกษา ตามทักษะของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาอำนาจเจริญ

อภิรักษ์ทองจรัส(2548) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพตามแนวปฏิรูปการศึกษา

ในทักษะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาละโว้ เขต 2 วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหา
บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชบุรี